

SUBMUKÖZ YARIKLAR

*Yüzümle Mutluyum
Derneği*

Bu sitede yer bilgiler Amerikan Damak Yarığı Derneği'nin (Cleft Palate Foundation) web sitesinden izin alınarak çevrilmiştir. Ayrıntılı bilgi için: <http://www.cleftline.org>

www.yuzumlemutluyum.org
info@yuzumlemutluyum.org

SUBMUKÖZ YARIK DAMAK

Submuköz yarık damak yarık damağın bir türüdür. Yarık damak damağın tam olarak birleşmemesi sonucunda damakta görülen boşluk veya yarık olarak tanımlanabilir. Damak kemiksi sert ve kaslı yumuşak damaktan oluşur. Sert damak hareketsiz, yumuşak damak ise hareketli bir yapıdır. Yumuşak damağın sonunda küçük dil yer alır. Ağız içi ve damak muköz denilen bir yapı ile kaplıdır. Sert damakta gözlenen submuköz yarıklarda kemiksi sert damak yarıktır ancak bu yarık muköz yapı tarafından kapatılmıştır. Yarığın bu muköz yapı tarafından kapatılması yarığın ağız içi muayenede görülmesini zorlaştırır. Diğer bir deyişle damağın kemik kısmı yarıktır ancak bu yarık kemik, muköz yapı ile kaplı olduğundan ağız içine bakıldığında görülmesi zordur.

Yumuşak damağın submuköz yarıkları ise orta hatta kasların birleşmemesi ya da bu kaslı yapıların uygun olmayan şekilde duruşlarıyla kendini belli eder. Sert damağın submuköz yarığında kemiksi yapının orta hattında/merkezinde açıklık bulunur. Bu açıklık yukarıda da belirtildiği gibi muköz adı verilen bir yapı ile kaplıdır. Bu yarık bazen bir çıkıntı veya sert damakta çöküntü olarak hissedilir. Çoğu kez submuköz yarıklar küçük dilde yarıkla (bifit uvula) ilişkilendirilir.

SUBMUKÖZ DAMAK YARIĞININ ETKİLERİ NELERDİR?

Submuköz damak yarığı olan kişilerde, yumuşak damak kasları görevlerini yerine getiremez. Yumuşak damak kaslarının görevlerini yerine getirememesi sonucunda konuşma sorunları, orta kulak iltihapları ve yutma zorluklarıyla karşılaşılabilir. Ancak, submuköz damak yarığı olan ve buna rağmen hiçbir gözle görünür veya hissedilebilir bir sorunu olmayan bazı kişilerde bulunmaktadır. Submuköz yarığı olan kişiler ve aileleri için önemli olan bir bilgi ise submuköz damak yarığının görülebilir damak yarığıyla aynı genetik riske sahip olduğudur. Diğer bir deyişle her iki damak yarığı türü de aynı genetik etmenlerden kaynaklanabilir.

SUBMUKÖZ DAMAK YARIĞI NASIL TEŞHİS EDİLİR?

Bir kişinin submuköz damak yarığı için değerlendirilmesinin en yaygın nedeni anormal genizsi konuşmadır. Submuköz damak yarığının diğer belirtileri/semptomları sık orta kulak iltihapları ve beslenme/yutma sorunlarıdır. Submuköz damak yarığı küçük dilde yarık ya da sert damağın sonlandığı bölgede bir girinti ile kendini belli edebilir. Ancak bazı çocuklarda genizsi konuşma sorunları, sık orta kulak iltihapları ve yutma sorunları gözlene de ağız muayenesi

sırasında damak normal görünebilir. Bu tür durumlarda damağı tam olarak değerlendirebilmek için özel geliştirilmiş testlerin uygulanması gerekir. Bu testler röntgen, nazofaringoskopi gibi testleri içermektedir. Bu değerlendirmeler yarık damak ekibini üyeleri tarafından gerçekleştirilir. Eğer çocuğunuzda submüköz bir yarık olduğundan şüpheleniyorsanız, damak yarığı değerlendirmesi için size en yakın damak yarığı ekibine başvurmalısınız.

SUBMUKÖZ YARIK TEDAVİ EDİLMELİ Mİ?

ubmüköz yarık damak eğer kişi için sorunlara neden oluyorsa cerrahi müdahale gerektirir. Submüköz damak yarığı olan kişilerin tedavi edilmesinin en yaygın nedeni anormal genizsi konuşmadır. Bu durumlarda çocuğun konuşması yarık damak ekibinin diğer üyeleriyle iş birliği içerisinde, bir dil ve konuşma terapisti tarafından değerlendirilir ve sorunun nedeni tanılır. Eğer kişi konuşma sırasında burundan hava kaçıını önleyemiyorsa, damağa cerrahi müdahale gerekir. Konuşma terapisi tek başına yeterli olmayacaktır.

Beslenme ve yutma sorunları damak yarığı ekibindeki beslenme danışmanı tarafından önerilecek olan özel teknikler yoluyla yönetilebilir. Kulak sorunları çocuk doktoru ve bir KBB uzmanı tarafın-

dan tedavi edilebilir. Tedavi için antibiyotikler veya kulak zarına cerrahi olarak yerleştirilen ventilasyon tüpleri kullanılabilir. İyi düzeyde bir işitme ve düzgün konuşma gelişimi için kulak sorunların çözülmesi büyük önem taşımaktadır.

Eğer beslenme sorunları ve kronik orta kulak iltihapları ortadan kaldırılmazsa ve bu sorunlar yumuşak damak kaslarındaki anomalilerden kaynaklanıyorsa, yumuşak damağın cerrahi olarak tedavi edilmesi gerekir.

TEDAVİ YÖNTEMLERİ

Submüköz damak yarığı ve velofarengal/yumuşak damak yetmezliği olan kişiler için en yaygın tedavi cerrahidir. Cerrahi tedavide yumuşak damaktaki anomaliler düzeltilir. Eğer submüköz damak yarığı anormal konuşmaya neden oluyorsa farengal flep veya faringoplasti ameliyatları seçenekler arasındadır. Cerrahi müdahalenin birincil amacı normal konuşma üretimini sağlamaktır. Cerrahi müdahale genel anestezi altında hastanede gerçekleştirilir. Cerrahi müdahale öncesi ve sonrasında damak yarığı ekibinin değerlendirme yapması gerekmektedir. Nadir de olsa submüköz damak yarığına bağlı yumuşak damak/velofarengal yetmezlik ağız içine yerleştirilen ve dişlere tutturulan bir alet yardımıyla çözülmeye çalışılır.

Bu uygulama (prosthodontist) bir diş hekimi uzmanı tarafından gerçekleştirilir. Bu durumda da tedavi öncesi ve sonrası değerlendirme yarık damak ekibi tarafından yapılmalıdır.

Daha ayrıntılı bilgi için;

İstanbul Medipol Üniversitesi Dil,
Konuşma ve Yutma Terapisi ve
Yenilikçi Teknolojiler
Arařtırma ve Uygulama Merkezi
(MEDKOM)

Web: <http://medkom.medipol.edu.tr/>

Baęlarbařı Mh. Kumru Sk.
No:10/5 Maltepe İstanbul

+90 530 834 63 57
+90 216 443 88 09